

6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNUN 376 NCI MADDESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞDE (Kısaca “2018 Tarihli Tebliğ”) YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

İşbu bilgi notu 26 Aralık 2020 Tarihli ve 31346 Sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Kısaca “Tebliğ”) ile **sermayenin kaybı ve borca batık olma durumunda uygulanacak usul ve esaslara ilişkin tebliğde yapılan değişiklikler** hakkında bilgilendirme yapmak amacı ile tanzim edilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun şirketlerde sermaye kaybı ve borca batık olma durumuna ilişkin 376. maddesinde, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının veya üçte ikisinin karşılıksız kalması halinde yönetim kurulunun görevleri ile şirketin “borca batık” olması durumunda uygulanacak kurallar düzenlenmektedir.

Tebliğ ile Türk Ticaret Kanunu’nun 376. maddesine dair uygulamalarda bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklere aşağıda yer verilmiştir:

1. Sermaye ile Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Yarısının Karşılıksız Kalması İbaresini Yeniden Tanımlanmıştır.

- Tebliğ’in 1. maddesi ile 2018 Tarihli Tebliğ’in 6. maddesinin “*Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması halinde genel kurul*” şeklindeki başlığı “*Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurul*” olarak değiştirilmiş ve 6. maddenin ilk fıkrası “Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumu zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısına eşit veya bu tutardan çok ve üçte ikisinden az olmasıdır. Bu durumda yönetim organı, genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.” olarak değiştirilmiştir.

Yapılan değişiklikle, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumu zarar ile ilişkilendirilmiş ve zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının;

- Yarısına eşit veya bu tutardan çok ve
- Üçte ikisinden az olması

durumunda karşılıksız kalma durumunun ortaya çıkacağı açıklanmıştır.

- Buna paralel olarak Tebliğ'in 2. maddesi ile 2018 Tarihli Tebliğ'in 7. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "*Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması*" ibaresi "*Zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisine eşit veya bu tutardan çok olması*" olarak değiştirilmiş ve aynı fıkranın (a) bendinde yer alan "*Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve*" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yapılan değişikliğe göre, zararın sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisine eşit veya bu tutardan çok olması durumunda toplantıya çağrılan genel kurul a) Sermaye azaltımı yapılmasına, b) Sermayenin tamamlanmasına, c) Sermayenin artırılmasına karar verebilecektir.

2. Sermayenin Karşılıksız Kaldığı Durumda, Sermaye Azaltılmasına İlişkin Alt Sınır Belirlenmiştir.

Tebliğ'in 3. maddesi ile 2018 Tarihli Tebliğ'in 8. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "*sermayenin üçte biriyle*" ibaresi "*kalan sermayeyle*" olarak değiştirilmiş ve aynı fıkra "*Sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunması şartıyla, sermaye asgari sermaye tutarına kadar indirilebilir.*" cümlesi eklenmiştir.

Yapılan değişiklikle, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde, **sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunması şartıyla** sermaye azaltımında alt limit, anonim ve limited şirketler için TTK 332¹ ve 580.² maddelerinde öngörülen asgari sermaye tutarı olarak belirlenmiş ve sermayenin üçte biri ile yetinme şartı kaldırılmıştır.

Buna göre, sermayenin karşılıksız kalması halinde, sermaye azaltımı yapılmak suretiyle kalan sermayeyle yetinilmesinin tercih edilmesi mümkün olmakla birlikte, bu tercihin yapılabilmesi için kalan sermaye ile mevcut kanuni yedek akçeler toplamının, işlem sonrası özvarlık toplamının en az yarısı kadar olması gerekmektedir.

¹ **Anonim Şirket**

En az sermaye tutarı

MADDE 332/1; Tamamı esas sözleşmede taahhüt edilmiş bulunan sermayeyi ifade eden esas sermaye ellibin Türk Lirasından ve sermayenin artırılmasında yönetim kuruluna tanınmış yetki tavanını gösteren kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketlerde başlangıç sermayesi yüzbin Türk Lirasından aşağı olamaz. Bu en az sermaye tutarı Bakanlar Kurulunca artırılabilir.

² **En az tutar**

MADDE 580/1; Limited şirketin esas sermayesi en az onbin Türk Lirasıdır.

3. Sermaye Tamamlama Fonunun Kullanım Amacı Belirlenmiştir.

Tebliğ'in 4. maddesi ile 2018 Tarihli Tebliğ'in 9. maddesinin 3. fıkrasına "Sermaye tamamlama fonu yalnızca zararların mahsup edilmesi suretiyle kullanılabilir." cümlesi eklenmiştir.

4. Sermayenin Artırılması Hali Yeniden Düzenlenmiştir.

Tebliğ'in 5. maddesi ile 2018 Tarihli Tebliğ'in 10. maddesinde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır;

- Maddenin 1. fıkrasındaki "Genel kurul tarafından;" kısmı "Halka açık anonim şirketler için sermaye piyasası mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla genel kurul tarafından;" olarak değiştirilmiştir.
- Maddenin a bendinde yer alan "Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında artırılan sermayenin en az dörtte birinin ödenmesi şarttır." ifadesi "Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında nakdi sermaye taahhüdü Kanununun 344. ve 585. maddelerine uygun olarak ödenir." olarak değiştirilmiştir.

Yapılan değişiklikle, arttırılan sermayenin %25'inin tescilden önce, kalan ödemenin ise 2 yıl içinde tamamlanmasına imkân sağlanmıştır.

- Maddenin b bendinde yer alan "Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında sermayenin en az yarısını karşılayacak tutarın tescilden önce ödenmesi zorunludur." ifadesi "Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasını sağlayacak tutarın sermaye artırımının tescilinden önce ödenmesi zorunludur." olarak daha açıklayıcı nitelikte değiştirilmiştir.

5. Aynı Genel Kurulda Sermaye Artırımı ve Azaltımının Birlikte Yapılması İmkânı Sağlanmıştır.

10. maddenin devamında c bendi olarak, "Aynı genel kurul toplantısında, **bedelleri tamamen ödenmek suretiyle**, (b) bendindeki koşul aranmaksızın, sermayenin istenilen düzeyde artırılmasına ve **daha sonra azaltılmasına** karar verilebilir. Bu şekilde gerçekleştirilecek işlemler sonucunda, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması zorunludur." ifadesi eklenmiştir.

Yapılan değişiklikle, sermaye azaltım işleminin önce yapılması zorunluluğu ortadan kaldırılarak eş zamanlı arttırım-azaltım yapılabilmesine olanak sağlanmıştır.

Böylece, sermayenin önce azaltılıp sonra artırılması şeklindeki zorunlu uygulamanın yarattığı olumsuzluklar giderilmiş ve özellikle borca batık durumdaki şirketlere büyük bir fayda sağlanmıştır.

6. Sermaye Kaybı ve Borca Batık Olma Durumuna İlişkin Hesaplamalarda Dikkate Alınmayabilecek Giderlerin Arasına Kiralama Giderleri, Amortismanlar ile Personel Giderlerinin Yarısı Eklenmiştir.

Tebliğ'in 6. maddesi ile 2018 Tarihli Tebliğ'in Geçici 1. Maddesinin 1. fıkrasında yapılan değişiklikle, 1.1.2023 tarihine kadar Kanunun 376. maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda dikkate alınmayabilecek gider olarak belirlenen henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararlarına ilaveten **2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden;**

- Kiralamalardan kaynaklanan giderler
- Amortismanlar
- Personel giderlerinin toplamının yarısı

da eklenmiştir. Bu tutarların belirlenmesinde mükerrerlik oluşmayacak şekilde hesaplama yapılacaktır. Bu kapsamda yapılacak hesaplamalara ilişkin olarak hazırlanan finansal tablolarda herhangi bir kayda yer verilmeyerek, bu durum bilgi mahiyetinde dipnotlarda gösterilecektir.

Bilgilerinize sunarız.

ÖZYILDIRIM HUKUK BÜROSU